

EARLY MUSIC FESTIVAL

TALLINN
feat. **REVAL**
VARAJASE MUUSIKA FESTIVAL

19-28.11.2021

facebook.com/tallinnfeatreval
tallinnfeatreval.eu

Selles, et Tallinna parim osa on UNESCO maailmapärandisse kuuluv vanalinn, ei kahtle keegi. Arhitektuuriajaloolased ja kinnisvaramaaklerid, tallinlased ja nende külalised, isegi opositsioon ja koalitsioon – kogu rahvas on ühel meel. Tallinna värskel UNESCO muusikalinna tiitel on austav, kuid ka kohustav. Kuidas siis ikkagi on muusikaga, sellisega, mis inimesi ühendaks ja harmoneeruks meie suurepärase vanalinna kammersaalidega? Studio Cantores Vagantes muusikud on seda uurinud enam kui kolm aastakümnet ja me arvame vastust teadvat.

Kui võrrelda muusikat arhitektuuriga, siis ei ole säilinud noodid veel ehitised, vaid pigem majaplaan. „Maja“ tuleb muusikutel igal kontserdil uuesti üles ehitada. Vaja on uurida traditsioone ja kasutada õiged ehitusmaterjalid. Mitte plastikraamiga pakettaknad, vaid ikka puhutud klaas tinaroomis. Meile on selleks pillid, vanad traktaadid ja mõneti ehk isegi askees. Muidugi ühendab meid respektiivne suhtumine ajaloolise esituspraktikasse, soov mängida ajastu pillide koopiatega, kuid ennekõike siiski isetu armastus selle hoomamatult rikka kultuuripärandi vastu.

Selleks, et meie kallid kuulajad leiaksid üles muusika, mis kuulub neile, on Cantores Vagantes kutsunud ellu varajase muusika festivali „Tallinn feat. Reval“. Koos meie paremikuga astuvad teie ette ka selle ilma vägevad. Tõsi, keerulised ajad jäätavad jälgi, kuid kontserdid, nii meie oma saalides kui ka veebist jälgitavad, täidavad sama eesmärgi – kosutavad meie hingi ja aitavad sirutada käe valguse ja värskuse poole ja lähemale rõõmsale advendiajale.

Taavi-Mats Utt
festivali kunstiline juht

**IV varajase muusika festival
Tallinn feat. Reval
19.–28. november 2021**

---

19. novembril kell 18 Tartu Elleri kooli Tubina saalis

20. novembril kell 17 Tallinna Filharmoonia Mustpeade Maja Valges saalis

BACHI PÄRLID. ACTUS TRAGICUS

*Bachi kantaadid BWV106, BWV82a ja Missa g-moll BWV235,
Knud Nystedti „Immortal Bach“*

Tallinna Barokkorkester, Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja
solistid Maria Valdmaa, Yena Choi, Marianne Pärna, Martin Karu,
Oliver Kuusik, Janari Jorro, Olari Viikholm
dirigent **Tõnu Kaljuste**

---

21. novembril kell 18 Kadrioru lossis

TORMI JA TUNGI VAHEL

Mozart, Haydn, C.Ph.E. Bach

Lembit Orgse – haamerklaver
keelpillikvartett koosseisus Meelis Orgse, Mari-Liis Uibo,
Johanna Vahermägi, Johanna Randvere

Koostöös Lossimuusika ja EMTaga

23. novembril kell 18 *online*-kontsert

SUURED HELILOOJAD JA NENDE KLAVERID

Haydn, Mozart, Schubert, Brahms

Viviana Sofronitsky – ajalooliste klaverite (Paul McNulty töökoda,
Tšehhi) presentatsioon ja kontsert

---

24. novembril kell 19 Arvo Pärdi Keskuses

PÜHA CECILIA PÄEVA NOORTE VANAMUUSIKUTE GALAKONTSERT

---

26. novembril kell 18 *online*-kontsert

FELIX JA FANNY

Sõnadeta laulud Felix ja Fanny Mendelssohnilt

Olga Pashchenko – haamerklaver (Holland)

---

27. novembril kell 18 *online*-kontsert

MOZART JA HAYDN

Michael Borgstede – haamerklaver (Saksamaa)

---

28. novembril kell 18 Tallinna Filharmoonia Mustpeade Maja Valges saalis

GALAKONTSERT

Lembit Orgse, Reinut Tepp, Irina Zahharenkova, Ivo Sillamaa –
haamerklaver

Johann Hermann Schein (1586-1630) *Herr, nun läßt du deinen Diener*

EMTA ansambel koosseisus:

Jānis Sustrups – bass

Olga Kudajeva, Giulia Guarini – barokkviiul

Niklas Schröder – barokktšello

Martin Onoper – kontrabass

Susanna Liisa Onoper – klavessiin

Johann Rosenmüller (1619-1684) *Das ist meine Freude*

EMTA ansambel koosseisus:

Johanna Maria Ernesaks – sopran

Olga Kudajeva, Giulia Guarini – barokkviiul

Niklas Schröder – barokktšello

Martin Onoper – kontrabass

Susanna Liisa Onoper – klavessiin

Noori juhendasid Ene Nael, Tõnu Jõesaar, Reet Sukk, Reinut Tepp ja Imbi Tarum.

26. novembril kell 18

ONLINE-KONTSERT

FELIX JA FANNY

Sõnadeta laulud klaverile

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Fanny Mendelssohn/Hensel (1805-1847)

Olga Paschenko - haamerklaver (Holland)

Felix

op.19b:

3. *Molto allegro e vivace* (A-duur)

5. *Poco agitato* (fis-moll)

op.30:

1. *Andante espressivo* (Es-duur)

2. *Allegro di molto* (b-moll)

6. *Allegretto tranquillo*: Veneetsia gondlilaul (fis-moll)

Fanny

op.2, 1 *Lied. Andante*

op.2, 3 *Villa Mills. Allegretto grazioso*

Felix

op.38, 5. *Agitato* (a-moll)

op.62, 3. *Andante maestoso*: Leinamarss (e-moll)

op.62, 6. *Allegretto grazioso*: Kevadlaul (A-duur)

Fanny

op.8:

1. *Lied. Allegro moderato*

2. *Lied. Andante con espressione*

3. *Lied. Larghetto*

Felix

op.67, 2. *Allegro leggiero* (fis-moll)

Fanny

op.6, 3. *O Traum der Jugend, o goldner Stern. Andante cantabile*

Felix

op.38, 2. *Allegro non troppo* (c-moll)
op.38, 4. *Presto: Spinnerlied* (C-duur)

Felix

op.102, 1 *Andante un poco agitato* (e-moll)
op.19b, 6 *Andante sostenuto*: Veneetsia gondlilaul (g-moll)

Fanny

op.6, 4. *Il Saltarello Romano. Tarantella. Allegro molto*

Juba sajandeid on klahvpillimängijad püüdnud oma pillidel laulda. Kõneoskuse ja laulmise tähtsust rõhutasid nii Bach, Chopin kui paljud teised. Mendelssohni "Sõnadeta laulud" annavad pianistile suurepärase võimaluse esineda tõelise lauljana. Iga miniatuur jutustab meile põneva loo. Ja Mendelssohni perekonna lugu polnud vähem huvitav. Felix oli väga tuntud viljakas helilooja, sellal kui tema õde Fanny jäi alati venna varju. Naisena ei võinud ta olla professionaalne muusik ega avaldada oma teoseid. Seetõttu osutusid mõned Felixi helitööd hiljem Fanny omadeks ja mõned avaldas ta oma venna nime all. Sellegipoolest kõlab tema muusika värskelt ja suurepäraselt.

Tänane kava on kokku pandud õe-venna teostest – Sõnadeta laulud Felixilt ja Laulud klaveril Fannylt.

Kontsert tuleb ettekandele Grafi originaalklaveril aastast 1836 – sellist pilli võisid vabalt kasutada ka Mendelssohni. Klaver kuulub Amsterdami Lutheri muuseumi Geelvincki kollektsiooni.

Olga Pashchenko on rahvusvahelisel areenil üks tänapäeva mitmekülgsemaid klahvpillimängijaid, olles ühtviisi kodus nii haamerklaveril, klavessiinil, orelil kui kaasaegsel klaveril. Olga repertuaar ulatub Bachist ja Beethovenist ajaloolistel pillidel Ligetini kaasaegsel klaveril – ta on nii tunnustatud solist kui kammermuusik. Ta esineb regulaarselt nii varajase muusika kui kaasaegse muusika festivalidel, sh Utrechti vanamuusika festivalil, *Radio France* festivalil Montpellier's, festivalil *Musiq'3* Brüsselis, Amsterdami haamerklaveri festivalil, *Maggio Musicale*'l Firenzes, festivalil AMUZ Antwerpenis, *Brügge Concertgebouw*'s ja *Cité de la Musique*'is Pariisis. Solistina on Olga esinenud koos 18. sajandi orkestriga, orkestriga *musicAeterna* ja Teodor Currentziseaga, Meininger Hofkapelle'ga, Amsterdami Sinfonietta ja Aleksei Lubimoviga, orkestriga *Collegium 1704* Vaclav Luksi dirigeerimisel Chopini festivalil Varssavis ja Soome Barokkorkestriga Helsingis RSO festivalil. Tema kammermuusikapartnerite hulka kuuluvad Aleksandr Melnikov, Jevgeni Sviridov, Dmitri Sinkovski ja Erik Bosgraaf. Viimati debüteeris Olga Salzburgi ja Berliini festivalidel koos Georg Nigliga. Selle hooaja tipphetkede hulka kuuluvad soolokontserdid *Klavier-Festival*'il Ruhris, Vancouveri vanamuusikafestivali ja *Muziekegebouw*'s aan t'LJ. Samuti esineb ta duokontsertidega Amsterdami *Concertgebouw*'s koos Georg Nigliga ja *Fundacion Juan Marchis* koos Alexander Melnikoviga. Hooaja lõpus naaseb ta Bonni, et esineda koos Bonni Beethoveni orkestriga. Jätkub ka kõigi Mozarti kontsertide kümne aasta pikkune salvestus- ja kontsertide projekt koos *Il Gardellino*ga. Olga on olnud alates 2012. aastast Bonni *Beethoven-Hausi* majamuusik, kus ta annab regulaarselt kontserte sarjas *Bongasse 20*: muusika Beethoveni ajast.

Varasemate tipphetkede hulka kuuluvad duokontsert Antwerpenis Aleksandr Melnikoviga, soolokontsert Moskva Filharmoonias, samuti naasmine festivali AMUZ Beethoveni maratonile 2020. aastal. Koostöös flötisti Jed Wentziga on tal käimas omapärane kinoprojekt, mille käigus esitatakse romantilise muusika arranžeringuid 1920-ndate aastate tummfilmide taustaks. Plaadifirma *Alpha Classics* artistina on Olga salvestanud mitmeid kriitikute poolt kõrgelt tunnustatud CD-sid, sh *Transitions* (Dussek, Beethoven ja Mendelssohn), *Vanitas* (Beethoven, Schubert ja Rihm) koos bariton Georg Nilgiga ning *Variations on Folk Songs* (Beethoven, Kuhlau & Doppler) koos flötisti Anna Bessoniga.

Olga sündis 1986. aastal Moskvas ja alustas muusikaõpinguid 6-aastaselt Gnessini muusikakoolis Tatiana Zelikmani juures, andes 9-aastaselt New Yorgis oma esimese klaverikontserdi. Õpingud jätkusid Moskva Tšaikovski nimelises Riiklikus Konservatooriumis, kus ta õppis klaverit ja haamerklaverit Aleksei Ljubimovi juures, klavessiini Olga Martõnova ja orelit Aleksei Schmitovi juures. Õpingud lõppesid Amsterdami Konservatooriumis Richard Egarr'i juures 2014. aastal. 2017. aastal nimetati ta Amsterdami Sweelincki Konservatooriumi ja Genti Kuningliku Konservatooriumi professoriks.

Täname:

Nikita Andrejev, Tiina Mattisen, Imbi Tarum, Meelis Orgse,
Ene Nael, Tõnu Jõesaar, Tarmo Tabas, Meelis Kubits.